

A Középiskolai Matematikai Lapok Fizika Rovata évek óta hirdet kísérleti pályázatot, amelyre mindig sok munka, közöttük számos értékes dolgozat érkezett be. Ezeken a pályázatokon méltánylást kapnak egyéb természettudományok területéről származó pályamunkák is, főként, ha fizikai módszerek alkalmazására is lehetőséget adnak. A jelenlegi pályázat eredményéről mennyiségi tekintetben sajnos azt kell mondanunk: gyenge. Az összesen hat pályamunka közül három nem fizikai tárgyú, ezek a munkák értékesek. A másik három dolgozat fizikai tárgyú, de eredményük sokkal szerényebb. Örvendetes ugyanakkor, hogy a havonként kiírt kísérleti feladatot kidolgozók tábora egyre gyarapszik, s az ott gyakran igen színvonalas dolgozatokkal szereplőket szívesen látnánk a hosszabb pályázatok szerzői között is. A jelenleg folyó pályázataink kiírását szeptemberi számunkban lehet megtalálni. Elfogadunk a jövőben is olyan pályaműveket, amelyeknek szerzői nem küldtek előzetes tervet. Mostani pályázatunk eredménye a következő:

2000 Ft-os díjat kap:

A komlói Kun Béla Gimnázium fizika-kémia önképzőköre (*Gaál Erzsébet, Fekete Tibor, Hoffmann Ibolya, Szerencsés Győző, Vítai János, Bencsik Tibor* III. o. tanulók). „*Környezetünk vizsgálata*” című terjedelmes és alapos dolgozatukban Komló környékének talajviszonyait vizsgálták meg, példát mutatva arra, hogy mindenütt lehet értelmes témát találni, amely természeténél fogva a csoportos munkára jó alkalmat ad. Korszerű módszerekkel vizsgálták környékük talajait és vizeit, ez utóbbit a vízügyi intézetben rendelkezésükre bocsátott eszközökkel.

1500 Ft-os díját kapnak:

Balogh Tamás, Pallos György és Tamaskó Béla III. osztályos tanulók (Budapest, Piarista Gimnázium). Dolgozatuk címe: „*Labirintus-kísérletek egerekkel*”. Pályamunkájuk igen frissen megírt érdekes olvasmány. Szakszerűen kezelt egértenyészetük tagjainak egy labirintus végigjárását kellett elsajátítaniuk. Nevelésükben a jutalmazásnál eredményesebbnek bizonyult az áramutésekkel való büntetés. Pontosan felmérték az egerek tanulékonyágát. Ami leginkább meglepett: észrevették, hogy egereik egyéniségek.

1500 Ft-os díjat kap: *Vártak Zoltán* IV. o. tanuló (Budapest, Piarista Gimnázium).

Biológiai dolgozatának a címe: „*Thyreotrop hormon, gonadotrop hormonok szerepe a kétélűek metamorphosisában*”. Bevezetésében ismerteti a sejt határfelületi rétegének szerkezetét a legújabb kutatások alapján. Részletesebben két, a címben szereplő agyalapi hormonnal foglalkozik. Mindkettő az egyedfejlődésre hat, de nem ugyanazon időben, ezért vizsgálja ezeket. Részletezi kísérleteinek menetét és azok eredményét, elemzésében érdekes következtetéseket von le.

Részt vettek még a pályázaton:

Kiss András (Pécs, Nagy Lajos Gimnázium, IV. o. t.) dolgozatának címe: „*Az uszony szerepének vizsgálata az uszonyos úszásban modellkísérletek alapján*”. Néhány kísérletben vizsgálja az uszonylemezek közegellenállását mint a sebesség függvényét.

Masa István (Szeged, Ságvári E. Gyak. Gimn.) „*Fizikai modellkísérletek elméleti alapja*” című dolgozatában az eredeti kísérlet és a kis méretű modell adatainak átszámítását ismerteti az állásszilárdság, feszültségoptika és ütközési deformáció esetében.

Dobronyi Tamás (Győr, Révai M. Gimn.) „*Elektromos háztartási gépek névleges és gyakorlati teljesítményének összehasonlítása az idő függvényében*” című dolgozatában vizsgálja a hálózati feszültségingadozás, egy mosógép és egy izzólámpa teljesítményének változását az idő függvényében.

A jutalmakat az MTA Atommagkutató Intézete (Debrecen) adományozta. A díjakat postán küldjük el.